

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LETONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE KARŞILIKLI
YARDIM ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 20.4.2004 Sayı: 25439)

Kanun No
5132

Kabul Tarihi
14.4.2004

MADDE 1. - 5 Mayıs 2003 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
LETONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE KARŞILIKLI YARDIM
ANLAŞMASI**

Anlaşma’da "Taraflar" olarak adlandırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların, Devletlerinin ekonomik, ticarî, malî, sosyal ve kültürel çıkarlarına zarar verdiğini dikkate alarak;

Yasaklama, kısıtlama ve kontrol hükümlerinin uygulanmasının yanı sıra, eşyanın ithalatında veya ihracatında Gümrük vergi, resim ve diğer harçlarının doğru ve tam olarak tahakkuk ve tahsilinin sağlanmasının önemini dikkate alarak;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların önlenmesi, ve ithalat ve ihracat vergi, resim ve diğer harçlarının doğru ve tam olarak tahsilatının sağlanması çabalarının, Tarafların Gümrük İdarelerinin işbirliği ile daha etkili hale getirileceğini dikkate alarak;

Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı ticaretinin çapını ve artma eğilimini göz önüne alarak ve bunun kamu sağlığı ve toplum için bir tehlike teşkil ettiğini dikkate alarak;

5132

14.4.2004

İki taraflı karşılıklı yardımı teşvik eden uluslararası sözleşmeleri ve özellikle de Gümrük İşbirliği Konseyi'nin 5 Aralık 1953 tarihli Tavsiyelerini dikkate alarak;

Ayrıca, Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi'nin (New York, 30 Mart 1961) ve Birleşmiş Milletler Örgütü himayesinde hazırlanan Psikotrop Maddeler Sözleşmesi'nin (Viyana, 21 Şubat 1971) hükümlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Ticareti ile Mücadele Sözleşmesi'ni (Viyana, 19 Aralık 1988) de dikkate alarak;

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

TANIMLAR

MADDE I

Bu Anlaşmada geçen:

a) "Gümrük Mevzuatı" deyimi,

i) gümrük vergi, resim ve diğer harçlarının tahsili, teminat altına alınması veya geri ödenmesi,

ii) Gümrük İdarelerince uygulanan yasaklama, kısıtlama ve kontrol önlemleri dahil olmak üzere, eşyanın ithalat, ihracat ve transiti veya diğer gümrük işlemlerine ilişkin tüm yasal ve idarî hükümler;

b) "Gümrük vergileri ve resimleri" deyimi, eşyanın ithalatında veya ihracatında, veya ithalatıyla veya ihracatıyla ilgili olarak tahsil edilen ancak verilen hizmetlerin yaklaşık maliyet tutan ile sınırlı olan ücret ve harçların dahil edilmediği Gümrük vergileri ve diğer tüm vergiler, resimler, ücretler veya diğer harçlar;

c) "Gümrük Suçu" deyimi, Gümrük mevzuatının ihlali veya ihlal teşebbüsü;

d) "Uyuşturucu Maddeler" deyimi, 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi'nin I ve II. Listelerinde sıralanan doğal veya sentetik menşeli maddeler;

e) "Psikotrop Maddeler" deyimi, 1971 tarihli LTN Psikotrop Maddeler Sözleşmesi'nin I, II, III ve IV. Listelerinde sıralanan doğal veya sentetik esaslı maddeler;

f) "Precursor" deyimi, 1988 tarihli BM Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Ticareti ile Mücadele Sözleşmesi'nin I. ve II. Listelerinde sıralanan, uyuşturucu ve psikotrop maddelerin üretiminde kullanılan kontrollü kimyasal maddeler;

g) "Gümrük İdaresi" deyimi, Türkiye Cumhuriyeti'nde Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı, Letonya Cumhuriyetinde ise Devlet Gelir Servisi Ulusal Gümrük Kurulu;

h) "Talepte bulunan İdare" deyimi, bu Anlaşma kapsamında bir yardım talebinde bulunan Gümrük İdaresi;

i) "Talepte bulunulan İdare" deyimi, bu Anlaşma kapsamında bir yardım talebi alan Gümrük İdaresi;

j) "Bilgi" deyimi, diğerlerinin yanı sıra, bilgisayar ortamında olsun veya olmasın, raporlar, kayıtlar, belge ve vesikalar ile bunların onaylı kopyaları veya diğer iletiler;

k) "Kontrollü Teslimat" deyimi, suç işlenmesine iştirak eden kişileri teşhis etmek amacıyla, yasadışı ticarete konu olduğu bilinen veya bundan şüphe edilen eşyaların, Tarafların yetkili makamlarının kontrolü altında her iki tarafın topraklarına geçişine izin verme tekniği;

l) "Kişi" deyimi gerçek veya tüzel bir kişi;

anlamına gelir.

5132

14.4.2004

ANLAŞMANIN KAPSAMI

MADDE 2

1. İşbu Anlaşma kapsamında Taraflardan herhangi biri tarafından sağlanan tüm yardımlar, iç mevzuatlarına uygun olarak ve Gümrük İdarelerinin yetkileri ve mevcut kaynakları dahilinde olur.

2. İşbu Anlaşmada yer alan hükümler uyarınca Tarafların Gümrük İdareleri, Gümrük suçlarının önlenmesinde, soruşturulmasında ve bu suçlarla mücadelede birbirleriyle işbirliğinde bulunup birbirlerine yardım ederler.

3. Bu anlaşma, gümrük vergi, resim ve diğer harçlarının tahsilatını öngörmez.

YARDIMIN KAPSAMI

MADDE 3

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresi'nin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlar da dahil olmak üzere Gümrük mevzuatının uygulanmasında yardımcı olabilecek eldeki tüm bilgileri iletir:

- a) gümrük vergi ve resimlerinin düzenli bir şekilde tahakkukunu sağlamak;
- b) eşyanın gümrük kıymetinin doğru bir şekilde tahakkuku;
- c) eşyanın tarife sınıflandırmasının ve kıymetinin tespiti.

2. Bu Anlaşma'da öngörülen yardım, diğer hususların yanında, aşağıdaki konulara ilişkin bilgileri kapsamaktadır:

- a) Suçların önlenmesinde yararlı olabilecek uygulama faaliyetleri ve özellikle de suçlarla mücadelede kullanılan özel araçlar ;
- b) Suç işlemede kullanılan yeni yöntemler;
- c) Yeni uygulama yardımlarının ve tekniklerinin başarılı bir şekilde uygulanmasından kaynaklanan gözlem ve bulgular; ve
- d) Yolcu ve yük işlemlerine ilişkin teknikler ve geliştirilmiş yöntemler.

BİLGİ VE BELGELERİN KARŞILIKLI DEĞİŞİMİ

MADDE 4

1. Her iki Taraf da, talep üzerine veya kendi inisiyatifıyla, gümrük mevzuatının düzgün bir şekilde uygulanmasının sağlanmasında ve gümrük suçlarının önlenmesinde, soruşturulmasında ve bu suçlarla mücadelede faydalı olabilecek eldeki tüm bilgi ve istihbaratları diğerine iletir.

2. Bir Tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, gümrük ve sevkiyat belgelerinin kopyalarını, talep edildiğinde onaylı kopyalarının, ve talepte bulunan Tarafın yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya teşkil edebilecek olan, uygulanan veya planlanan eylemlerle ilgili bilgi verir.

3. Bir Tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresine yapılan beyanı desteklemek amacıyla ibraz edilen resmi belgelerin gerçekliğiyle ilgili bilgileri sağlar.

MADDE 5

1. Taraflardan birinin Gümrük idaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, aşağıdaki hususlara ilişkin bilgi sağlar:

a) Talepte bulunan Tarafın topraklarına ithal edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarından yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmediği;

b) Talepte bulunan Tarafın topraklarından ihraç edilen eşyanın diğer Tarafın topraklarına yasalara uygun olarak ithal edilip edilmediği.

2. Bu bilgiler, eşyaya uygulanan gümrükleme rejimini de kapsar.

MADDE 6

1. Talepte bulunulan Tarafın Gümrük İdaresi, talep edilen bilgiye sahip değilse, kendi topraklarında yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde ve kendi hesabına hareket ediyormuş gibi, bu bilgiyi elde etmek için girişimlerde bulunur.

2. Talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresi, talepte bulunulan Tarafça benzer bir talep yapılmış olsa kendisi bunu yerine getiremeyecek ise, talebinde bu hususa dikkat çeker. Bu durumda, böyle bir talebin karşılanması talepte bulunulan Tarafın Gümrük İdaresinin takdirindedir.

MADDE 7

1. Belgelerin asılları, ancak belgelerin onaylı ya da tasdikli nüshaları yeterli olmadığında talep edilir. Belgelerin asılları, en kısa zaman içinde iade edilir.

2. Talep edilen bilgiler, Talepte bulunan Tarafın özellikle belgelerin asıllarını ya da kopyalarını talep etmemesi halinde, bilgisayar ortamında iletilebilir. Bilgisayar bazlı bilgiler temin edildiğinde, bu bilgiler, bunların yorumlanması ve kullanılması için gerekli açıklamaları da kapsar.

YARDIMA İLİŞKİN ÖZEL DURUMLAR

MADDE 8

Her iki Gümrük İdaresi de, kendi inisiyatifleriyle veya talep üzerine, kendi mevzuatı dahilinde ve idari faaliyetlerine uygun olarak, aşağıdakiler üzerinde özel gözetim sağlarlar:

a) Talepte bulunan Tarafın gümrük mevzuatını ara sıra veya alışkanlık olarak ihlal ettiğinden şüphelenilen kişilerin hareketleri, özellikle de topraklarına girişi ve topraklarından çıkışı;

b) Talepte bulunan idare tarafından, o Tarafta önemli yasadışı ticarete sebebiyet verdiği bildirilen eşyaların şüpheli hareketleri;

c) Talepte bulunan Tarafta önemli yasadışı ticarete ilişkin gümrük suçlarının işlenmesinde kullanılabilecek eşyaların depolanmasında kullanılan yerler;

d) Gümrük suçu işlemede kullanıldığı bilinen veya kullanıldığından şüphelenilen taşıma araçları.

Bu gözetimin sonuçları diğer Gümrük İdaresine iletilir.

HASSAS EŞYANIN YASADIŞI TİCARETİNE İLİŞKİN BİLGİLER

MADDE 9

1. Gümrük İdareleri, kendi inisiyatifleriyle veya talep üzerine, bir Âkit Tarafın gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden veya edebilecek olan, tasarlanan veya gerçekleştirilen, aşağıda belirtilenlerle ilgili her türlü eylem hakkında birbirlerine bilgi sağlarlar:

a) Silah, füze, patlayıcı ve nükleer maddelerin yasadışı ticareti;

b) Önemli tarihî, kültürel veya arkeolojik değer taşıyan sanat eserlerinin yasadışı ticareti;

5132

14.4.2004

c) Uyuşturucu ve psiko­tro­p mad­de­ler, "precursor"lar ve zehirli mad­de­lerin yanı sıra, çevre ve kamu sağlığı için tehlikeli mad­de­lerin yasadışı ticareti;

2. Bu Madde kapsamında alınan bilgiler, talep eden Tarafın ilgili hükümet birimlerine iletilebilir. Ancak, bu bilgiler, üçüncü ülkelere iletilemez.

TALEPLERİN İLETİLMESİ

MADDE 10

1. Anlaşmada öngörülen işbirliği ve karşılıklı yardım alışverişi, doğrudan Gümrük İdareleri arasında sağlanır. Gümrük İdareleri, bu amaca hizmet edecek belgeler üzerinde karşılıklı mutabakata varırlar.

2. Bu Anlaşma kapsamındaki talepler yazılı olarak ve gerekli görülen belgelerle birlikte yapılır. İstisnai durumlarda, sözlü talepler de yapılabilir, ancak hemen yazılı olarak teyit edilir.

3. Bu Maddenin 1. Fıkrası kapsamında yapılan talepler aşağıdaki ayrıntıları içerir:

- a) Talepte bulunan Gümrük İdaresinin adı;
- b) Varsa Talep edilen tedbir;
- c) Talebin konusu ve nedeni;
- d) Talebin konusu ile ilgili kanunlar ve diğer yasal düzenlemeler;
- e) Soruşturmaya dahil olan gerçek ve tüzel kişilerle ilgili bilgi;
- f) Talebin konusuna ve amacına ilişkin bilgilerin özeti.

4. Talepler, Talepte bulunulan Tarafın resmî dilinde, İngilizce veya Fransızca dillerinde yapılır.

5. Bu Anlaşma'nın uygulanması için, Tarafların Gümrük İdareleri, haberleşmelerden sorumlu görevlileri tayin eder ve bu görevlilerin ad, unvan, e-posta adresi, telefon ve faks numaralarını içeren listeleri birbirlerine verirler. Gümrük İdareleri, teftiş birimlerinin birbirleri ile doğrudan irtibat halinde olmalarını da sağlayabilirler.

GÜMRÜK SORUŞTURMALARI

MADDE 11

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresi talep ederse, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, Talepte bulunan Tarafın topraklarında yürürlükte bulunan Gümrük mevzuatını ihlal eden veya edebilecek olan işlemlerle ilgili soruşturma başlatır. Bu soruşturmanın sonuçlarını da Talepte bulunan Tarafa bildirir.

2. Bu soruşturmalar, Talepte bulunan Taraf Devletinin topraklarında yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde yürütülür. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, kendi hesabına çalışıyormuş gibi hareket eder.

3. Talepte bulunulan idare, talep edilen bilgiye sahip değilse, ulusal yasal ve idarî hükümleri çerçevesinde, ya

- a) bu bilgiyi elde etmek için inceleme başlatır yada;
- b) talebi hemen ilgili kuruma iletir, ya da;
- c) ilgili makamın hangisi olduğunu bildirir.

4. Özel durumlarda, Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin yetkilileri, diğer Tarafın Gümrük İdaresinin rızasıyla, talepte bulunan Tarafın Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların teftişi sırasında diğer Taraf topraklarında hazır bulunabilir.

5. Talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresinin bir görevlisi, Paragraf (3) uyarınca, Talepte bulunulan Tarafın topraklarında ancak danışman sıfatıyla bulunabilir ve hiç bir şekilde soruşturmaya fiilen katılamaz, sorgulanan kişilerle görüşemez veya araştırma ile ilgili faaliyetlerde rol alamaz.

BİLGİ VE BELGELERİN KULLANIMI

MADDE 12

1. Bu Anlaşma kapsamında alınan bilgi ve belgeler, idarî ve adlî işlemler ile soruşturma işlemleri sırasında kullanılabilir. Bilgi ve belgeler, bunları sağlayan Gümrük İdaresi'nin rızasını yazılı olarak ifade ettiği ve bunları alan Tarafın Gümrük İdaresine ilişkin mevzuatın böyle bir kullanıma izin verdiği haller dışında, yalnızca bu Anlaşma'da belirtilen amaçlar için kullanılabilir.

2. Bu Anlaşma kapsamında yapılan her türlü talep, ve her ne şekilde olursa olsun, temin edilen bilgi ve istihbaratlar gizlilik niteliğine sahiptir. Bunlar gizli tutulur ve en azından Talepte bulunan Tarafın ulusal mevzuatı uyarınca aynı tür bilgi ve istihbarata sağlanan koruma ve gizlilikten yararlanır.

UZMAN VE TANIKLAR

MADDE 13

1. Taraflardan birinin Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, memurlarının diğer Taraf topraklarındaki adlî veya idarî işlemlerde uzman veya tanık olarak hazır bulunmalarına ve bu işlemlerde zarurî görülen dosyaları, belgeleri yada diğer materyalleri yada bunların onaylı suretlerini temin etmelerine izin verebilir.

2. Talepte bulunan Tarafın Gümrük İdaresi, bu Maddenin 1. Fıkrası uyarınca topraklarında bulunan diğer Taraf memurlarının orada buldukları süre içerisinde kişisel güvenliklerini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri almak zorundadır. Bu memurların tüm masrafları Talep eden tarafın Gümrük İdaresi tarafından karşılanır.

YARDIM SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İSTİSNALARI

MADDE 14

1. Talepte bulunulan İdare, talep edilen yardımın kendi Tarafının kamu politikasına veya egemenliğine, güvenliğine veya diğer elzem çıkarlarına zarar verebileceğine veya endüstriyel, ticarî ve meslekî gizliliğini bozacağına yada ulusal mevzuatıyla uyumsuz olacağına kanaat getirirse, yardım sağlamayı reddedilebilir veya ancak belli şartlar yerine getirilirse bu yardımı sağlayabilir.

2. Yardım talebi reddedilirse, reddetme nedeni gecikilmeden Talepte bulunan Gümrük İdaresine yazılı olarak bildirilir.

TEKNİK YARDIM

MADDE 15

1. Talep üzerine, talepte bulunulan idare, bir gümrük suçuna ilişkin incelemelerle ilgili gümrük mevzuat ve usulleri hakkındaki tüm bilgileri temin eder.

2. Gümrük İdareleri, üzerinde mutabakata vardıkları bir programla, aşağıdaki hususlar da dahil olmak üzere, birbirlerine teknik yardım sağlarlar:

a) Kontrol için teknik ekipman kullanımında bilgi ve tecrübe alışverişi;

b) Gümrük memurlarının eğitimi;

c) Gümrük konularında uzman değişimi;

d) Gümrük mevzuatının etkili bir biçimde uygulanması ile ilgili özel, bilimsel ve teknik bilgi alışverişi.

e) Gümrük suçlarının işlenmesindeki yeni trendler, araçlar ve yöntemler.

5132

14.4.2004

MASRAFLAR

MADDE 16

1. Taraflar, hükümet çalışanları dışındaki tanık harcamaları, uzman ücretleri ve çevirmen masrafları hariç olmak üzere işbu Anlaşma'nın uygulanması sonucu ortaya çıkan masrafların geri ödenmesine ilişkin tüm taleplerinden vazgeçerler.

2. Talebin yerine getirilmesi için önemli ve olağandışı harcamalar gerekirse, Taraflar, talebin yerine getirileceği şartları ve masrafları karşılama şeklini belirlemek üzere birbirlerine danışacaktır.

3. Bu Anlaşma'nın 15. Maddesinin uygulanmasından doğan masraflar, Gümrük İdareleri arasında yapılacak ek müzakerelere tâbidir.

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

MADDE 17

1. Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal veya ulusal işlemlerin yerine getirildiğini diplomatik kanallardan birbirlerine tebliğ etmelerini takip eden otuzuncu gün yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma, belirsiz bir süre yürürlükte kalır. Bu Anlaşma, Taraflardan herhangi birinin diplomatik kanallardan yazılı olarak bu Anlaşmanın feshedilmesini istediğini diğer Tarafa iletmesinden üç ay sonra feshedilir. Anlaşmanın feshedildiği tarihte sürdürülmekte olan işlemler, Anlaşma hükümleri gereğince tamamlanır.

Bu Anlaşma Ankara'da 5 Mayıs 2003 tarihinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Letonca ve İngilizce dillerinde üç orijinal nüsha halinde imzalanmıştır. Metinler arasında yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İmza)

LETONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
45	71	
39	47	391
46	73	40:41, 106:115

I- Gerekçeli 358 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 73 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/675